

Regeling administratie- en declaratievoorschriften farmaceutische hulp

1. ALGEMEEN

Artikel 2a, derde lid, van de Wet tarieven gezondheidszorg (WTG) biedt CTG/ZAio de mogelijkheid administratievoorschriften voor te schrijven voor organen van gezondheidszorg. Administratievoorschriften kunnen een bijdrage betekenen voor de toezichtsmogelijkheden op de naleving van de wet, waarmee onder andere de FIOD-ECD is belast. Artikel 2b, derde lid onder b van de WTG biedt CTG/ZAio de mogelijkheid om declaratievoorschriften uit te vaardigen voor organen voor gezondheidszorg. Hierbij kan ondermeer worden geregeld, dat op verrichte prestaties betrekking hebbende rekeningen nader worden gespecificeerd.

Bij de inwerkingtreding van de WTG, zoals gewijzigd door de WTG ExPres, is ondermeer de regelgevende bevoegdheid inzake de inrichting van de administratie en de declaratie overgedragen aan CTG/ZAio. In verband hiermee is de bevoegdheid van de Minister van VWS om nadere administratievoorschriften op te leggen vervallen. Als gevolg van deze wijziging heeft CTG/ZAio besloten om de vanaf 1 april 2000 vigerende Ministeriële Regeling administratievoorschriften farmaceutische hulp (hierna genoemd: Regeling AFH) om te zetten in een nadere regel: de Regeling administratie- en declaratievoorschriften farmaceutische hulp (hierna genoemd: de nadere Regel).

De inhoud van de nadere Regel is vrijwel identiek aan de Regeling AFH. De aanleidingen die aan de Regeling AFH ten grondslag lagen, zijn nog steeds relevant. Per 1 april 2000 is artikel 13 van de Wet op de Geneesmiddelenvoorziening (WOG) aangepast waarmee de ziekenhuisapotheker feitelijk tevens als openbare apotheker kan opereren en geneesmiddelen mag afleveren. Hiermee beoogde de overheid het domeinmonopolie van de openbare apotheker te doorbreken.

Wel moest hierbij voor de bekostiging van de ziekenhuisfarmacie een scheiding worden aangebracht tussen enerzijds de intramurale farmacie en anderzijds de farmaceutische hulp in het kader van dienstverlening als openbare apotheker. Het CTG onderschreef indertijd in een uitvoeringstoets de noodzaak van een duidelijk administratief en declaratietechnisch onderscheid tussen de intra- en extramurale geldstromen en wees daarbij op de mogelijkheid van administratievoorschriften. Dit zou tevens de controle door verzekeraars vereenvoudigen. Hiermee werd getracht de zogenoemde U-bocht constructies zoveel mogelijk tegen te gaan, om afwenteling te voorkomen van de kosten van intramuraal toegediende geneesmiddelen ten laste van de extramurale farmacie.

De nadere Regel geldt, net als de Regeling AFH, voor al die personen en instellingen die farmaceutische hulp leveren (zoals ziekenhuizen, academische ziekenhuizen, openbare apothekers, apotheekhoudende huisartsen) alsmede personen of instellingen voor zover zij tarieven in rekening brengen namens, ten behoeve van of in verband met het leveren van farmaceutische hulp.

De nadere Regel beoogt, als de Regeling AFH, niet alleen om de al eerder genoemde U-bochtconstructies tegen te gaan, maar ook om inzicht te verschaffen in de financiële kosten en baten die gepaard gaan zowel met de levering van geneesmiddelen aan andere instellingen van zorg (zoals verpleeghuizen) als aflevering van geneesmiddelen rechtstreeks aan de extramurale patiënt.

Verder kunnen de gegevens tevens inzicht bieden in de mate waarin de ziekenhuizen gebruik maken van de mogelijkheden, die eerdergenoemde wijziging van de WOG hen biedt. Tevens bieden de gegevens inzicht in de poliklinische receptuur en de tarieven, die hiervoor gehanteerd worden.

2. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 1

Ad a: Een aantal voorschriften uit de Regeling AFH bleek geen administratieve voorschriften te zijn in de zin van artikel 2a lid 3 van de WTG¹ maar declaratieve voorschriften in de zin van artikel 2b lid 3 sub b van de WTG. In de nadere Regel zijn deze declaratieve voorschriften dan ook ondergebracht in een apart artikel 5.

Artikel 2

Met betrekking tot de definities is zoveel mogelijk aangesloten bij de beleidsregels als bedoeld in artikel 11 van de WTG.

Ad b: Onder materiaalkosten wordt verstaan de werkelijk betaalde inkoop prijs van geneesmiddelen.

– De werkelijk betaalde inkoop prijs is de bruto inkoop prijs minus alle op geld waardeerbare voordelen die worden bedongen, dan wel gerealiseerd bij de inkoop. Bij die voordelen kunnen ondermeer worden onderscheiden kortingen en bonussen op de factuur, credit nota's, gratis geneesmiddelen en diensten, schenkingen of giften, ook in natura, gunstige financiering, opbrengsten van waardepapieren uitgegeven door de farmaceutische groothandels, bijzondere adviseursvergoedingen en netto rendement rugzak groothandels.

– In geval van eigen bereidingen wordt hier met materiaalkosten bedoeld de werkelijk betaalde inkoop prijs van de grondstoffen vermeerderd met de kosten van bereiding.

Ad c: De praktijkkosten betreffen zowel de levering van geneesmiddelen (WTG, niet-WTG, al dan niet eigen bereidingen) als overige artikelen.

Ad d: Onder opbrengsten worden onder andere verstaan:

- inkoopvergoeding van de afgeleverde WTG-geneesmiddelen inclusief eigen bereidingen zoals deze in rekening mag worden gebracht op basis van beleidsregels als bedoeld in artikel 11 van de WTG;
- de WTG-receptregelvergoeding en het WTG-abonnementstarief voor farmaceutische hulp
- (Geneesmiddelenvergoedingssysteem)bijbetalingen;
- opbrengsten (inkoopkosten en marge) buiten-WTG-geneesmiddelen;
- opbrengsten overige artikelen (kunst- en hulpmiddelen).

Artikel 3

Dit artikel is van toepassing op alle organen van gezondheidszorg die extramurale farmaceutische hulp leveren. Met andere woorden: niet alleen een openbare apotheker, apotheekhoudende huisarts maar ook een (academisch) ziekenhuis die extramuraal aflevert, moet voldoen aan onderhavige administratieve voorschriften. Indien door een orgaan van gezondheidszorg wordt gewerkt met een clearing house constructie blijft de regeling administratieve voorschriften onverkort van toepassing.

Ad a: Dit onderdeel legt de algemene verplichting op aan personen en instellingen die farmaceutische hulp leveren om op patiëntniveau het totaal van de in rekening gebrachte tarieven voor farmaceutische hulp te administreren.

Ad b en c: Het betreft hier de totale kosten en opbrengsten van farmaceutische hulp, deze behoeven niet op patiëntniveau te worden geadmistreerd. Het gaat hier om een totaalbeeld van de onderscheiden categorieën hulp/producten, er behoeft geen toerekening plaats te vinden naar individuele producten.

Ad b: In dit onderdeel wordt een onderscheid gemaakt naar:

- materiaalkosten, praktijkkosten en opbrengsten van farmaceutische hulp die is geleverd aan andere organen voor gezondheidszorg, en
- materiaalkosten, praktijkkosten en opbrengsten van farmaceutische hulp die is geleverd aan patiënten die niet verblijven in een ziekenhuis.

Ad c: In dit onderdeel wordt een onderscheid gemaakt naar:

- materiaalkosten, praktijkkosten en opbrengsten van WTG-geneesmiddelen, en
- materiaalkosten, praktijkkosten en opbrengsten van buiten-WTG-geneesmiddelen en van overige artikelen.

¹ WTG zoals gewijzigd door de WTG ExPres

Ad d: Dit onderdeel bepaalt dat de tarieven die in rekening worden gebracht voor poliklinisch voorgeschreven geneesmiddelen apart worden geadmistreerd. Het is dan wel noodzakelijk dat de voorschrijver van een poliklinisch geneesmiddel aangeeft dat het een poliklinisch voorgeschreven geneesmiddel betreft.

Artikel 4

Dit artikel heeft betrekking op de ziekenhuizen. Ook als zij geen geneesmiddelen leveren voor extramurale farmaceutische hulp als bedoeld in artikel 3 is dit artikel van de administratievoorschriften van toepassing. Deze administratie is zowel nodig in verband met de controlemogelijkheden voor zorgverzekeraars op de U-bochtconstructie als om zicht te krijgen op de omvang van de poliklinisch voorgeschreven receptuur.

Ad a: Dit onderdeel vergt dat een ziekenhuis de kosten van de farmaceutische hulp die is geleverd aan patiënten die gedurende een etmaal of een deel daarvan zijn opgenomen in een ziekenhuis met inbegrip van ziekenhuisverplaatste zorg, dan wel die aan patiënten op de polikliniek is toegediend, beschikbaar heeft. Het betreffen de totale kosten van farmaceutische hulp; deze behoeven niet op patiëntniveau te worden geadmistreerd. De praktijkkosten van het ziekenhuis worden toegerekend aan farmaceutische hulp.

Ad b en c: Deze onderdelen hebben tot doel inzicht te verschaffen in de omvang van farmaceutische hulp die wordt voorgeschreven in de polikliniek en om inzicht te verkrijgen in het huidige voorschrijfgedrag op de polikliniek.

Ad b: Dit onderdeel betreft de administratie van recepten van de door medisch specialisten op de polikliniek voorgeschreven geneesmiddelen.

Ad c: Dit onderdeel betreft een overzicht van de tarieven die door personen en instellingen als bedoeld in artikel 3 in rekening zijn gebracht voor poliklinisch voorgeschreven geneesmiddelen. Het overzicht wordt verkregen uit informatie van alle individuele personen en instellingen als bedoeld in artikel 3 welke die poliklinisch voorgeschreven geneesmiddelen hebben afgeleverd en in rekening hebben gebracht. Tot die instelling kan ook het ziekenhuis zelf behoren, in welk geval artikel 3 op dat ziekenhuis zelf van toepassing is.

Artikel 5

Met 'declaratie' wordt hetzelfde bedoeld als 'rekening' in artikel 2b, derde lid, van de WTG.

Ad a: Hier wordt bepaald dat declaraties met betrekking tot farmaceutische hulp dienen te worden gespecificeerd overeenkomstig hetgeen gebruikelijk is in de desbetreffende sector. Sinds een aantal jaren wordt door de Koninklijke Nederlandse Maatschappij ter bevordering der Pharmacie, de Landelijke Huisartsen Vereniging, Zorgverzekeraars Nederland en de Kontaktcommissie Publiekrechtelijke Ziektekostenregelingen voor ambtenaren, een regeling gehanteerd die is vastgelegd in het Rapport Externe Integratie Declaratie farmaceutische hulp van Vektis. Gesteld kan worden dat indien wordt voldaan aan hetgeen in dit rapport is vastgelegd, specificatie is geschied overeenkomstig hetgeen gebruikelijk is in de sector.

Ad b: In verband met de invoering van de budgettering van poliklinisch voorgeschreven geneesmiddelen is hier opgenomen dat, indien het poliklinisch voorgeschreven geneesmiddelen betreft, de naam van het specialisme en van het ziekenhuis waar het geneesmiddel is voorgeschreven, op de declaratie dient te worden vermeld. De naam van het specialisme en het ziekenhuis zijn nodig om een budget per ziekenhuis te kunnen bepalen en om de apotheker een (kopie van de) declaratie naar het desbetreffende ziekenhuis te kunnen laten sturen.

Artikel 6

Dit artikel ziet op de bewaartermijn die gehanteerd dient te worden. De aangegeven termijn van zes jaren sluit aan bij de bewaartermijn die geldt voor recepten ingevolge het Besluit Uitoefening Artsenijbereidkunst.

Artikel 7

Uit een door CTG/ZAio ingesteld onderzoek door de FIOD-ECD onder openbare apothekers is gebleken dat de Regeling AFH in 2003 slechts matig werd nageleefd. In verband hiermee heeft CTG/ZAio mét het vaststellen van de nadere Regel besloten de administratie- en declaratievoorschriften door middel van een circulaire plus toelichting opnieuw onder de aandacht van de beroepsgroep te brengen. Tevens werd besloten hierbij aan te geven dat CTG/ZAio deze nadere Regel bestuursrechtelijk zal handhaven, hetgeen in dit artikel uitdrukkelijk wordt vastgelegd.